

לזכרם

של

חבריהם

נפלו במערכה

אברהם קורין

אהרון ביאליסטוק

אורי שיינהורן

אלברט בריקמן

אלי קרופל

אריאל ברזלי

בני קדש

גיורא צור

יהונתן וינר

יוסף דוידזון

יעקב קלר

יעקב קסטנבאום

משה גנדהופר

משה זהבי

משה לקס

נתי רוזנפלד

נתן וילר

שלמה אמסילי

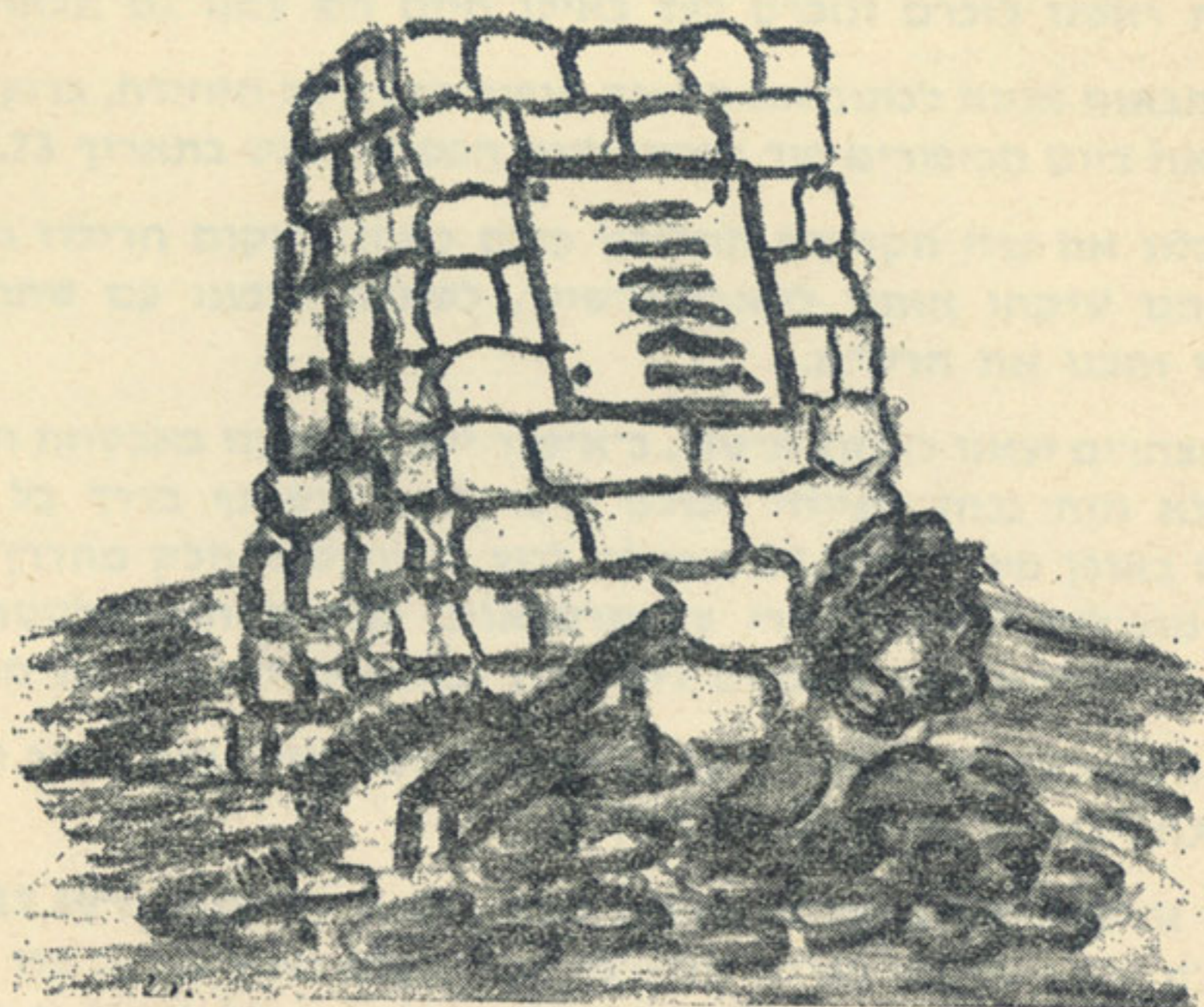
"לֹא הִפְרִידוּ בֵּינֵינוּ שָׁנִים,

לֹא הִפְרִידוּ קִנְיָה וְאֵיד,

לֹא יִפְרִידוּ שְׁלֹשׁ אֲבָנִים

שֶׁהָיוּ לְאַחַד גַּל-עֵד."

אלטרמן

דברי פתיחה ותמצית סיפור הקרב במלחמת יום הכיפורים מפי מפקד היחידה

היחידה הוקמה במתכונת מילואים לפני כשנתיים ימים. במשך הזמן, ניסינו ליצור יחידה בעלת אופי מיוחד ובהרכב אנשים מתנדבים, אשר ידעו שמימות היחידה עשויות להיות קשות מאד ומסוכנות ולא תמיד תהיה דרך חזרה. קשה לי כמפקד היחידה לשפוט בצורה אובייקטיבית באם הצלחנו להשיג את המטרה הזו. נראה לי שאכן הצלחנו, כאשר אני מסתכל כיום לאחור ולו גם למרחק שלושה חודשים בלבד ונזכר ברוח הלחימה, בטיב הביצוע, ובהקרבה עצמית של אנשי היחידה. חושבני שהמטרה הושגה ובאמת עיצבנו יחידה מיוחדת באופיה ובטיבה. צר לי צער עמוק מאוד על כי המחיר אשר שילמנו היה כה גבוה ויקר כאשר שמונה עשר מטובי לוחמינו נפלו חלל במהלך הקרבות.

נרכין את ראשנו לזכרם ונזכרם לעד כאילו חיים הם עמנו גם הלאה. בשורות הבאות אנסה לכתוב את תמצית סיפור הקרב של היחידה, ברגע קבלת צו הקריאה ביום הכיפורים ועד הגיענו ליום הפסקת האש בתאריך 22.10.73. מיד בקבלנו את צווי הקריאה התיצבנו כולם כאחד במקום הריכוז המיועד לנו והמתנו שיקחו אותנו לשארם-א-שייך. לשארם היגענו עם שחר ומיד הצטיידנו והכנו את הרק"מ.

בשעות הצהרים יצאנו לאיזור א-טור. ב-א-טור ישבנו ועסקנו באבטחת האיזור. המורל לא היה גבוה במיוחד וכולם חיכו לרגע שנשותף בדרך כל שהיא במלחמה באופן מעשי. ב-15.10 התחלנו לנוע לכיוון סיני חלק מהדרך עשינו על גבי מובילים והחלק הארי על שרשראות. למחרת הגענו לטסה ושם במקביל עם ההתארגנות התקיים דיון בדרג גבוה לאן להכניס את היחידה. לבסוף צורפנו לאוגדת „שרון“. ב-17.10 בגמר ההתארגנות ירדנו לעבר התעלה וצורפנו לחטיבה של „אמנון“ ככח נוסף.

במסגרת זו השתתפנו בפעילות לחימה קלה יחסית עד צהרי ה-19.10. ביום זה הוחלט שאנו עוברים לצידה המערבי של התעלה ואכן עברנו. עוד באותו היום בשעות אחה"צ קבלנו משימה לכבוש מתחם קשה של האויב. מתחם זה

כלל כח גדול מאד אשר היה מחופר ומבוצר בצורה מושלמת. כח אויב זה למרות שהופתע מבואנו מכיוון בלתי צפוי ועל גבי כלי רכב רוסיים התאושש במהירות ולחם בצורה חזקה ביותר. חשיבות מתחם זה לכוחותינו היתה לסייע לצנחנים שהתקדמו „בחיץ החקלאי“ צפונה.

במהלך קרב קשה זה נפגעו רבים מחיילינו. ששה עשר נפלו וכשלושים נפצעו ומספר כלי רכב נפגעו והוצאו מכלל פעולה. למרות האבידות הכבדות, הסתיים הקרב בנצחוננו ונפתחה דרך חיונית מאד להמשך התקדמות כוחות צ.ה.ל. לכיוון איסמעליה.

למחרת היום התארגנו מחדש ובשיתוף עם גדוד טנקים כבשנו מספר גשרים על הכביש המוביל לאיסמעליה. באופן יחסי היה זה מבצע קל. ב-21.10 המשכנו בתפיסת גשרים צפונה ובארגון הכח לקראת המשך הלחימה. תוך יום זה הותקפנו מספר פעמים על ידי מטוסי אויב ושוב סבלנו מספר אבדות, שני הרוגים ושני פצועים. גם הפעם לא יצא האויב נקי מאתנו, הצלחנו להפיל ארבעה מטוסי אויב באש מקלעינו. יום המלחמה האחרון עבר עלינו בפעילות מעטה אך במתח נפשי רב לקראת כניסת הפסקת אש — לתוקפה.

לסיום רוצה אני לציין שהסתבר לי שגם כאשר הכח מבחינת גודלו הוא די קטן, הרי כאשר טיב האדם הוא כמו אצלנו, אפשר לבצע דברים גדולים ולהצליח!

יוסף יודוביץ סא"ל
מפקד היחידה

אברהם קורין

נפל במלחמת יום הכיפורים

כ"ג תשרי תשל"ד (19.10.73).

נולד: כ' באב תש"ז 6.8.1947

בנם של דוסיה והנדה מאפיקים. עם סיום לימודיו בביה"ס היסודי באפיקים המשיך לימודיו בגבעת חיים (אחוד). בצבא שרת בנח"ל.

במלחמת ששת הימים השתתף בלכידת הכוחות העוינים בשכם, רשומי מלחמה זו הטביע חותם עמוק בנפשו. שונא מלחמה היה ולא הבין מדוע הורגים אנשים זה את זה, "שביתת נשק"? מי יתן. נקוה שנוכל ביום מן הימים לא רק לצעוק לרועים שמעבר לגבול, אלא גם ללחוץ את ידם. או אולי אפילו להסב עמם לכוס תה חם וחרוף עם נענה. מה דעתך?.

שמש כמפקד מחלקת נח"ל בכפר גלעדי, חולתא. חזר לגבעת חיים עבד בענף ההודים בו השקיע מלוא מרצו ומסירותו.

קו מאפיין שבו — מציאת שפה משותפת עם צעירים ומבוגרים כאחד, מה שעזר לו בקשירת קשרים עם בני כתות ההמשך שהדריך, עם חיילים צעירים ואנשים שבחוץ, הצליח לדובב אותם לשמוע את המעיק ואח"כ נסה לעזור להם דרך ועדות הקיבוץ.

חדור הכרה קיבוצית וער לכל עיוות ועוול שנעשה לאנשים או לעקרונות של הקיבוץ. ערך את עלון הצעירים, "פמפלט" שמטרתו היתה ביקורת על "הלא-צודק" שנעשה במשק. נשא אשה בת גבעת חיים — מירי, נולדו להם שתי בנות בטע וסיון.

בעל נפש רגשנית מאד לוקח הכל ללב וקרוב אך גם רגיש לאחרים וחש אותם. השתמש הרבה בהומור עוקצני בכדי לכסות את רגישותו.

נלקח מאיתנו במלחמת יום הכיפורים מעבר לתעלה.

המשפחה

* * *

אהרון ביאליסטיק

נפל במלחמת יום הכיפורים

כ"ג תשרי תשל"ד 19.10.73

קשה לבטא במילים, להעלות על הנייר את דמותו של חברי מנוער אהר'לה. דומה שכל שאכתוב יהיה דל מכדי לתאר ולהקיף את כל הטוב שהקרינה אישיותו של אהר'לה.

אכתוב על אהר'לה חברי אותו הכרתי ביגור ועמו גדלתי.

ברצוני לכתוב על אהר'לה כפי שהכרנוהו בקיבוץ ועל הקשר שנמשך בשירותנו הצבאי.

אהר'לה היה לנו לסמל במידותיו הטובות: שקט פנימי, עדינות נפש, חוש הומור רגיש וחיוך טוב לב וביישני. כושר ארגון מעולה, סדר מופתי אהבת מוסיקה טובה, קולנוע. תכונות שעשו אותו לאיש חברה אהוד ומקובל בכל מפגש רעים.

כושרו לסדר ולארגון הביא לאחר מספר מועט של שנות נסיון את קבלת תפקיד מרכז ענף הכותנה של קיבוץ יגור. הצלחותיו והישגיו היו מקור גאווה לבני מחזורו ולמשק יגור כולו.

תכונת הסדר והשקט הנפשי אפיינו את אהר'לה גם בעת קרב.

ראינוהו לאחרונה יום לפני שנפל, היתה זו שעת בוקר קרה ומוקדמת התכנסנו בשטח אויב סביב מדורה לשתיית קפה של בוקר. קראתי לאהר'לה שהיה על הנגמ"ש להצטרף, אך כדרכו השיב: „עד שהכלי אינו מסודר — איני עוזב אותו“.

גם כאשר נפל, סיפרו חברים שחילצוהו כי היה חגור חגורת קרב ונשק בין ידיו.

אהר'לה אינו עוד עמנו.

נכרת ענף מנוף ילדותי ובגרותי.

זכרו עימי לעד.

משה שוחט

אורי שיינהורן

נפל במלחמת יום הכיפורים

כ"ג תשרי תשל"ד 19.10.73

אורי. דמות גבוהה עם בלורית בלונדית ועיניים כחולות. הילוך גמרץ ובטוח וקול בוטה.

אורי היה מעמודי התווך של הגדוד.

בתפקיד קצין חימוש הוא התחיל לבנות את הגדוד מבחינה טכנית. לדעת כולם היה אורי מהדמויות החביבות של הגדוד.

את אורי הכרתי כאשר הוקם הגדוד לפני 3 שנים, כשנקראתי, נגשתי לראות את המפקד שיפקד עלי וכשראיתי את אורי ידעתי ממבט ראשון שיש על מי לסמוך.

אורי התעניין בנגמשים וברור היה כי ימצא סיפוק בעבודה. הוא עבד על הכלים ללא לאות וחילק הוראות עבודה ועזר היכן שצריך. מעולם לא סרב אורי לעבוד. החריצות היתה חלק בלתי נפרד מאישיותו.

שמחנו להיות עימו באימונים — ממש כשם שכאבנו לראותו לפנינו בפגישה האחרונה והוא איננו.

במלחמה הוא פעל ללא לאות. תמיד הרגיש צורך לעודד אותנו ולהיות במקום הנכון. תמיד דאג למלאי של ציוד, מזון ותחמושת. אורי נפצע בראשית המלחמה, אך עמד על-כך שישב אל הנשק ואל התפקיד.

כשחצינו את התעלה נפלטה מפיו אנחה שאמורה היתה לסמל את שמחתנו על כי סוף-סוף עברנו את המלחמה הארורה. אך הגורל רצה אחרת... נאלצנו להמשיך ולהלחם.

ביום ה-14 למלחמה יום שישי נכנסנו לקרב המכריע של הגדוד. הכלי שלנו היה בכוח הפורץ והאש הופנתה לעברנו. אורי נהרג כעבור זמן קצר, היה זה הקורבן הראשון של הגדוד. היה זה סימלי שהאיש שטרח להקים את הגדוד נפל ראשון. נזכור את אורי לעד.

הרצל חתוכה

דברים לזכרו של אלברט בריקמן

נפל במלחמת יום הכיפורים

כ"ה תשרי תשל"ד 21.10.73

קשה להאמין כי אלברט הלך מאיתנו. הכרנו את אלברט במילואים כאשר התיצבנו בפעם הראשונה לאימון מילואים וצוותנו יחדיו. חשבנו כי יהיה קשה לאלברט להשתלב. רוב אנשי הצוות היו יוצאי קיבוץ וילידי הארץ, והנה בא בחור שלא נמצא זמן רב בארץ והוא מביא רקע שונה. אך אלברט השתלב בצוות על אף בישנתו.

בעת האימונים נתגלה אלברט כנהג מוכשר ביותר בכלי אשר תפעולו קשה ולא נוח. אלברט היה לא רק נהג טוב אלא הכיר את הכלי והבין את מערכותיו. ידע לטפל בו ולהתגבר על תקלות. כך עברנו כמה תקופות מילואים אשר גיבשו את הצוות והעמיקו את הקשרים בינינו.

כאשר נקראנו למלחמת יום הכיפורים התיצבו כולם וביניהם אלברט ויצאנו לקראת קרב. גם בזמן קרב הוכיח אלברט את עצמו והיה משכמו ומעלה כנהג ולוחם. הוא פעל בגבורה ובאומץ. כאשר נפגעו חברים בכלי היה אלברט הראשון שנחלץ לחבוש ולטפל בהם. את הקרבות הקשים עבר אלברט בשלום אך לקראת סיום הקרבות נפגע על ידי מטוסי אויב, נפגע ונהרג.

זכרו של אלברט ישאר עמנו לעד.

חברים

אלי קרופל

נפל במלחמת יום הכיפורים
כ"ג תשרי תשל"ד 19.10.73

אלי,

המלחמה עברה ואינך עמנו. החיוך הנערי, השובבי והכיפה הסרוגה שכה התרגלנו אליה — לא יראו עוד.

לא תשב יותר עם יגאל, חנני ועמי. לא נזכר ביחד בעבר נתכנן את העתיד.

אני זוכר אותך אלי „ביום קרב עבר“ במוצב ה„מזח“, כשישבנו סביב מדורה ומבט עצוב בעיניים — חברנו יהודה ויינר ז"ל נהרג אז. הוא היה החלל הראשון במחזור. ישבת אז לידי, פניך הילדותיות מבריקות מנוגה האש המרצדת ולא אמרת דבר. מדי פעם היית מתכופף למדורה ומוסיף עצים. ברגעים אלה ראיתי את עיניך: בורקות, שואלות ומחפשות תשובה, האם מצאת אותה?.

כבר בטירונות קנית את ליבי באמונתך העזה ואני כנער שגדל בבית חילוני הייתי מתפלא: „הכיצד מסוגל אלי לקום חצי שעה לפני כל הפלוגה ובלבד שלא יחמיץ תפילה אחת“.

חייל טוב היית, אבל בראש ובראשונה יהודי מאמין וישר.

כששוחחנו אודותיך הסכימו כולם כי אלי הוא בחור שיש לקנא בו. אדם דתי המאמין באלוהים ובכוחו שלו. „מצאת את שביל הזהב“: אמרו.

השנים הרבות שעשינו יחד בצבא הסדיר ובמלואים הקנו לנו שפה משותפת ומספיק היה שתחייך אלי ואדע מה לא מצא חן בעיניך שוב... נפלת בקרב, מערבית לתעלת סואץ ואתה עודך נער שלא הספיק לחיות ולהגשים מאוויים.

כשמצאתי את חפציך בשוך הקרבות הבחנתי במשהו מוכר ויקר: שקית תפילין כחולה ועליה רשום: א.י.ק. — אלי, יהודה, קרופל.

זה כל מה שנשאר מחפציך וכה סימלי היה הדבר בעיני כי בתוך שקית התפילין מצאתי סידור תפילה צבאי לאמור: גם אדם דתי המאמין בדרכו היית וגם ידעת להתאים זאת לרוח התקופה. הרמתי את שקית התפילין ומיד עלתה דמותך לפני ואתה ניצב בנגמ"ש המפקד והכובע הצבאי שעל ראשך לא מצליח להסתיר בת-צחוק שובבנית האומרת: „להתראות חבריה“.

אבל אותך לא ראינו עוד רק זכרך עימנו לתמיד.

קצורין בני

אריאל ברזלי

נפל במלחמת יום הכיפורים

כ"ג תשרי תשל"ד 19.10.73

„בתחילה סברתי כי הצטרף אלינו חייל חדש. טיפוס נחמד, חייל טוב ובחור שהתקשר אלינו מהר מאד“. היו אלה דברים שהשמיע אחד החיילים, כאשר ישבנו בשוך הקרבות להעלות את זכר הקרב. הוא התכוון לאריאל.

הוא לא ידע כלל כי „החייל החדש“ בגדוד אינו אלא המ"פ החדש שלנו.

עם אריאל שרתתי גם בשרות הסדיר, אך רוב החיילים ביחידה לא הכירו אותו. חולצתו חסרת הדרגות לא העידה עליו, כי הוא קצין אך אישיותו אמרה זאת, אז אמרו כולם סוף-סוף יש לנו מ"פ לענין.

אריאל לא ניסה מעולם להתבלט, אך אישיותו קרנה בהיותו חבר טוב, חייל מסור וקצין מעולה. הוא היה שקול, אחראי ועניני.

סייר טוב וכל שנעשה על-ידו נעשה על הצד הטוב ביותר ובצניעות.

התראיתי עם אריאל גם לאחר השרות הסדיר ובחופשות. אז יכולתי שוב לעמוד על כשרונותיו השונים ועל ידיעותיו הרחבות בכל שטח שהוא.

אריאל נפל בקרב על מתחם מצרי במערב התעלה ב-19.10.73.

זכרו שמור עמנו לעד.

בני קדש

נפל במלחמת יום הכיפורים

כ"ג תשרי תשל"ד 19.10.73

פגשתי את בני מספר פעמים אחרי השחרור. חששתי שזה לא יהיה כמו ב„אותם ימים“ שלא אמצא את אותו בני קדש, שלא אמצא את אותה הליכה אופינית — ידיים בכיסים, צעדים רחבים מאד ובוטחים. כתף נשלחת קדימה עם כל צעד, הליכה שלמרחוק יכול היית לומר — בני קדש בא. חששתי שלא אמצא את השפם שכה אהב לטפחו להעביר בו את אצבעותיו ולהעלות על פניו חיוך.

חששתי שלא נשמע את קריאות השמחה אותן נהג להשמיע כאשר פגש אותנו: יוסי! דני!
חששתי שלא נשמע את הביטויים שאהב והסיגנון שנהג להתבטא בו.

לשמחתי בכל הפגישות עם בני במילואים, חתונות ובמלחמה פגשתי את אותו בני קדש. ממש כמו ב„אותם הימים“.

פגשתי אותו במלחמה, אמרנו שלום ולהתראות כמו אמרנו הרי נשוב וניפגש אחרי שיחלוף הסיוט.

בני קדש הלך מאיתנו בעיצומו של קרב, טרם שחלף הסיוט. דמותו, הליכתו, חיוכו, סגנונו וידידותו ילוו אותנו תמיד. ידיד של אמת היה בני.

יוסי קליין

גיורא צור

נפל במלחמת יום הכיפורים

כ"ג תשרי תשל"ד 19.10.73

לכתוב על גיורא...

על „גיורא של מלחמות“.

כל כך לא שייך, לא מתחבר, לא הולך יחד...!

אותו גיורא „שלנו“ עם החיוך המופלא עם אותה השלמה קבועה בכל זמן ומצב.

אותו גיורא עם הראש המופנה קמעה והאהבה שהקיפה אותו וניספגה... לחשוב שדוקא הוא...

זוכר אני את אותה פגישה אחרונה ביננו בא-טור, הנגמ"שים ניצבו כבר על המובילים

והצוות התכנסו באוטובוס.

קפצתי להגיד לגיורא שלום, סתם שלום כזה — לא פרידה! כמו כל אותם „שלומים“ שהיינו

נוהגים לומר כל חיינו בכנרת.

ידעתי שהם יוצאים לקרב, אך סרבתי להאמין שמתוך חברה אלה שאתה מכיר ואוהב יהיו

כאלה שלא יחזרו...

שגיורא יהיה ביניהם...

אותו גיורא של המזל הטוב שרדף אחריו בשרותו הצבאי. אותו גיורא שמושגים: קרב,

מלחמה, פצועים, הרוגים לא התאימו לו. קשה בכלל להעלות על הדעת שגם אותו נצטרך

להכליל בין אלה שלא יחזרו. כשהתישבתי במושב לפניו אמרתי לו „גיורא זכור שהבטחתי

שרה'לה לשמור עליך עשה שזה יגמר בסדר!“ גיורא חייך את חיוכו הרך ולפעמים שיחק

עם הדיסקית על הצואר והביט בי חזרה כמבטיח...

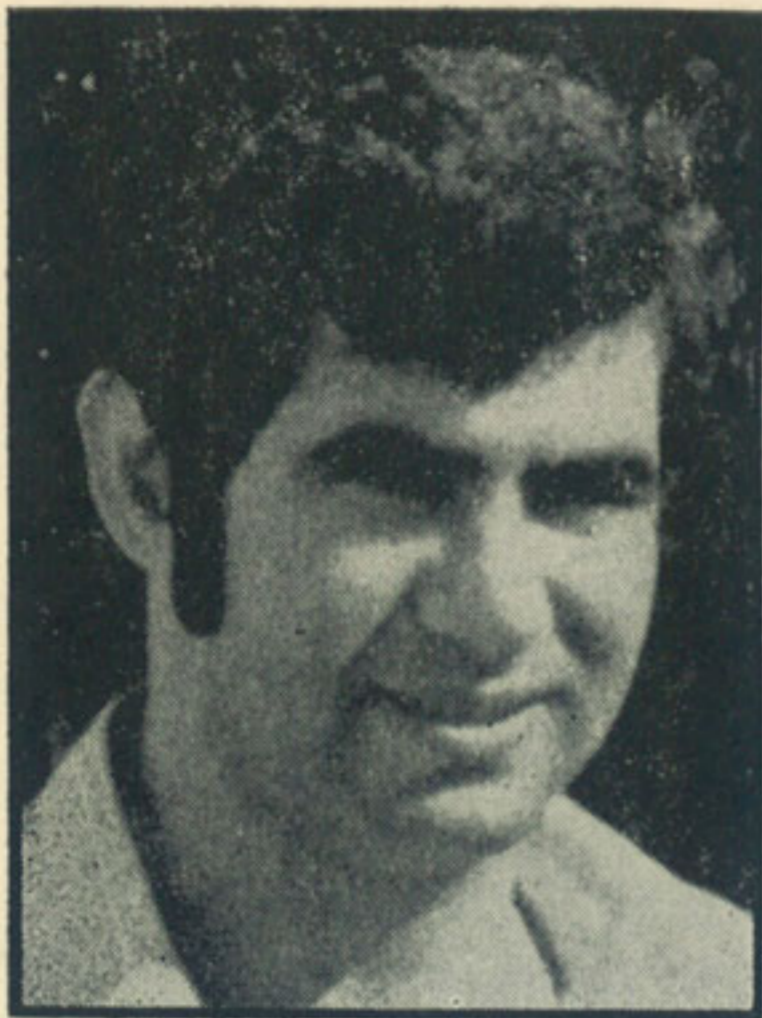
כשנודע לי כי גיורא נפל בקרב צפה ועלתה דמותו משחק משחק חסר משמעות בדיסקית.

יצאנו מכנרת שלושה חברים למלחמה הזו, חזרנו שניים...

לא קיימת השלמה — לא קיימים ניחומים.

רפי רמשון

וינר יהונתן

נפל במלחמת יום הכיפורים

כ"ג תשרי תשל"ד 19.10.73

בכל עת בעלותי על הנגמ"ש, נזכר אני בכך. נדמה, שאתה עדיין מפקד על הכלי, עם קולך הרועד קמע. מתי החלטת על עתיד משותף משפחתי? לא אדע, אבל תמיד ספרת שאתה עומד להינשא ונגמרו ימי הנערות והחלו חיים חדשים.

בשעת אימונים לא ראו אותך בשטח. לא אהבת להתבלט, רק את קולך שמעו מדי פעם. ראשון היית בנקיון הכלי, סידורו והכנתו למסדר, התחלת ראשון ותמיד אחרון גמרת. זוכר אני את המקרה בו חתמת על כל הזווד של הנגמ"ש, ולא רצה אף אחד לחתום על הנשק. לא התווכחת הרבה הלכת וחתמת גם על כלי הנשק. תמיד עשית את הכל בשקט. מותך מאותו פגז רצחני היה מהיר ושקט חבל... חבל על דאבדין ולא משתנחין.

* *

החייל הצעיר הזה שנפל
הוא בעלי ואבי ילדתי
החייל הצעיר שנלחם ונפל
הוא בנם היחיד של הורים.

החייל הזה שנלחם ונפל
חלם יחד איתי חלום
שתהיה זו הילדה גדולה ומבינה
ולה אחיות ואחים.

אך חכה לי מעט בעלי החייל
עד שתגדל הילדה ותבין
כי אבא שלה החייל שנפל
העניק לה פעמיים חיים.

בלה

קווים לדמותו של יוסף דוידזון

נפל במלחמת יום הכיפורים

כ"ג תשרי תשל"ד 19.10.73

קשה לכתוב על חבר שנפל, חבר שרק אתמול היה בינינו אחד מאיתנו עם תקוות ושאיפות כמו שלנו, שמח וטוב לב, חבר לדוגמא, לוחם ללא חת. אינני סופר, אך ראיתי חובה לעצמי לכתוב על חבר שהיה חלק מצבור אזרחים שלווים שקמו להגן על ביתם ותוך מספר שעות הפכו ללוחמים היוצאים לקרב.

הייתה לי הזכות להכיר את יוסי בעת שרותנו הצבאי, מיום הקמת היחידה. התגייסנו באותו יום, אך הכרנו רק כעבור שנתיים.

כאשר ראיתיו לראשונה התרשמתי מהופעתו — גבה קומה, חסון ובעל קול עמוק. אך יחד עם זאת הוא היה בחור שקט וצנוע, נקשרו ביננו יחסי ידידות ושנינו צחקנו כאשר התברר לנו שעלינו לטפל ברק"מ מארץ מוצאנו. אבל יחד עם זאת היו כלים אלו אתגר עבורנו.

יוסי ז"ל היה בוגר בית ספר מקצועי ובעל מקצוע מעולה שאין תקלה העומדת בפני ידיו הטובות ורצונו העז ללמוד ולדעת יותר ויותר, תמיד אהבתי לשמוע את דבריו אודות השריון ואמרתי לו: „חביבי הפסדת קריירה של קצין שריון“. בקיאותו ברזי השריון הפליאה ממש, אך הוא לא הסתפק בכך ובכל הזדמנות רצה ללמוד ולהעמיק את ידיעותיו.

עם הקמת היחידה יצאנו פעמים רבות לאימונים בשדה ואז התגלה יוסי כחייל קרבי לכל דבר, היודע להתארגן בתנאי שדה קשים ולעזור לחברה, אז הרגשנו שאיננו רק אנשי חימוש „דפוקים“ העובדים קשה, אלא גם לוחמים ביחידה מובחרת.

התרגשות רבה אחזה בנו כאשר נודע לנו שעלינו לצאת לפעולה וזאת משום שידענו שנהיה לוחמים לכל דבר, יוסי יצא וכאשר חזר פניו מפויחים, קשה היה לדובב אותו, ידענו שיוסי נתנסה לראשונה בחוויה של קרב. רצינו לדעת מה עבר עליו, אך הוא שתק. מאוחר יותר, כאשר נפגשנו עם הרמטכ"ל דאז חיים בר-לב, נשאל יוסי מה היתה הרגשתו בפעולתו

הקרבת הראשונה. והוא סיפר שבתחילה פחד מעט, אך במשך הפעולה התגבר על פחדיו ועשה את המוטל עליו ללא דופי. רק אז הצלחנו לדובב אותו וסיפוריו קלחו והתרגשותו מלאה אותנו.

כאשר פרצה מלחמת יום-הכפורים התגייסנו ויוסי צוות על כלי חימוש פינוי כמפעיל מקלע. היינו צוות מגובש וכל אחד היה מסוגל להחליף את חברו, העובדה שהיינו צוות חמוש כמעט יחידי שלחם ממש עם הכוחת המסתערים, כלוחמים לכל דבר העלתה את המוראל שלנו. עזרנו בחילוץ פצועים משדה הקרב ובפעולה קדושה זו קיפח יוסי ז"ל את חייו.

בקרב עצמו לחם יוסי ללא דופי עד אשר פגז אויב שם קץ לחייו. הפעם עשינו אנו את המלאכה ופנינו אותו.

יוסי ז"ל לא זכה להשאר עמנו, אך הוא נמנה על אותם לוחמים שהקריבו חייהם למען המטרה הנעלה ביותר — בטחון מדינה.

יהי זכרו ברוך.

זוהר טופז

יעקב קלר

נפל במלחמת יום הכיפורים

כ"ג תשרי תשל"ד 19.10.73

צחוקך מלווה אותנו גם היום, בשעה שאנחנו נדרשים לכתוב על חברים שאך היו ואינם עוד. הערנות הבלתי נדלית שלך חסרה לנו. אני זוכר את מכסה ארגז הפעולה עליו כתבת לפני שנכנסנו לקרב „חבורה שכזאת“. אתה כתבת ואתה נכחדת מן החבורה הזו. שרדנו אנחנו ואיבדנו אותך יעקב.

אז חיפשנו את המלחמה והתמלאנו קנאה בחברינו הלוחמים בחזיתות. בעוד אנו יושבים וממתינים. כאשר נקראנו אל המערכה בלטת מתוככי הנגמ"ש ובוהגך מושטת אל-על, ביקשת לרמוז באותה בוהן מושטת כי כמהים אנו לשוב בשלום. אנחנו שבנו בשלום אך אתה לא זכית לזה.

אני זוכר אותך מזהה את מטוסי האויב שחגו מעלינו ומזהירנו שלא לפגוע במטוסים של חיל-האוויר שלנו. היית הראשון לזהותם.

אתה היית הראשון שחש לטפל בחברנו שנפגע, וכשהשפלנו מבטנו לתוככי הנגמ"ש ראינוך מטפל בו. כעבור זמן מה השפלנו שוב מבטנו נוכח קורבן נוסף של מלחמה אכזרית — זה היית אתה יעקב.

תמיד נזכור אותך.

בימים אלה נולדה ליעקב ז"ל בת, ושמה מיכל, בת אשר לא זכתה לראות את אביה.

חברים

יעקב קסטנבאום

נפל במלחמת יום הכיפורים

כ"ג תשרי תשל"ד 19.10.73

את יעקב קסטנבאום, החובש הגדודי של היחידה, הכרתי לראשונה באהל המרפאה באחד מאימוני היחידה במרחבי סיני, ואח"כ נפגשנו באימוני הגדוד ובמלחמת יום הכיפורים.

יעקב היה גבר גבה קומה, חסון, מוצק מגודל שיער שזקקן אדמוני מעטר את פניו.

כחובש הוכיח שליטה מקצועית בידיעותיו. דאג לבעיות הרפואה של הגדוד ומלא את תפקידו כחובש במקצועיות, נאמנות, מסירות ואומץ. ידעתי שאפשר לסמוך עליו ולהטיל עליו תפקידים.

יעקב נתגלה לי כאדם בעל לב חם, נפש עדינה, נעים הליכות, ער, שופע חכמה המתמצא בשטחים רבים.

לכל הסובב אותו התיחס בבקורת של תבונה. הוא היה חבר לכל מפני שאהב חברה. ידידותו היתה פשוטה וכנה ונבעה מתוך נכונות לבוא לעזרת הזולת, שיתוף פעולה ונתינה מיכולתו.

היתה לו מידה עצומה של התמכרות לחברים. היה מסוגל לתת ללא סייג למען הידידות ולא היה מוכן להכנע לאורח החיים שסטה מהמוסר הטמון ב"ואהבת לרעך כמוך".

עד מהרה נקשר יעקב ליחידה בקשרי ידידות, וקנה לו מקום נכבד ביחידה בגלל מקצועיותו כחובש ואישיותו כרע המוכן למלא כל פניה לסייע.

יעקב לא נשא נפשו לעתיד צבאי, אולם ידע כי להבטחת השלום נחוצים חיילים המוכנים להקריב את עצמם להשגת המטרה בתנאים הקשים ביותר. וכך למרות שבילדותו סבל מדלקת פרקים התנדב יעקב ליחידתנו.

בקרב היחידה על מוצב אויב ממערב לתעלה בעת שנתן סיוע רפואי לפצועים, נפגע יעקב קשה מאש אויב ולא התאושש יותר.

ד"ר יהודה עדות, רופא היחידה

משה גנדהופר

נפל במלחמת יום הכיפורים

כ"ג תשרי תשל"ד 19.10.73

„מרגע שיצא את הבית ביום הכיפורים היתה לי הרגשה לא טובה. ביום הנורא נסעתי לקצין העיר. כשהייתי שם הגיעו אלי הביתה להודיע. כשלא מצאו אותי הלכו לבעלי לעבודה וחזרו איתו הביתה. לפי מבע פניו ידעתי את בשורת האיום. הוא היה בן יחיד שלנו — האחרון קראו לו גנדהופר.“

אנחנו קראנו לו גנדו כשרצינו לחייך הלכנו אליו כשרצינו לשמוע בדיחה טובה, שנונה או הערה הומוריסטית מצאנו אותה בפיו. מפיו שמענו על תקדימים משפטיים ופסקי דין שהפכו הלכות. הוא ציטט אותן בבהירות מספרי הלימודי שהותיר על שולחן עבודתו — בבית השכול ברח' כרמון 18 ירושלים.

„זה החדר שלו“ — אומרת אמו — „אביו רוצה שהכל יישאר כמות שהוא.“

הספרים מסודרים ליד השולחן הכתיבה ועל שולחן פזורות תמונות: גנדו ילד, גנדו ליד הג'יפ, גנדו בספור, גנדו ליד המקלע, גנדו עם אביב, גנדו עם אגוזי, עם רמי... גנדו של החברה. עתה התמונת הן זכרון בלבד — זכרון להוריו מ„מוישראלה הקטן“ — הבן היחיד. שבוע לפני המלחמה התחיל גנדו את התמחותו במשרד עורך-דין בירושלים ועמד להתחיל זכרך עמנו תמיד.

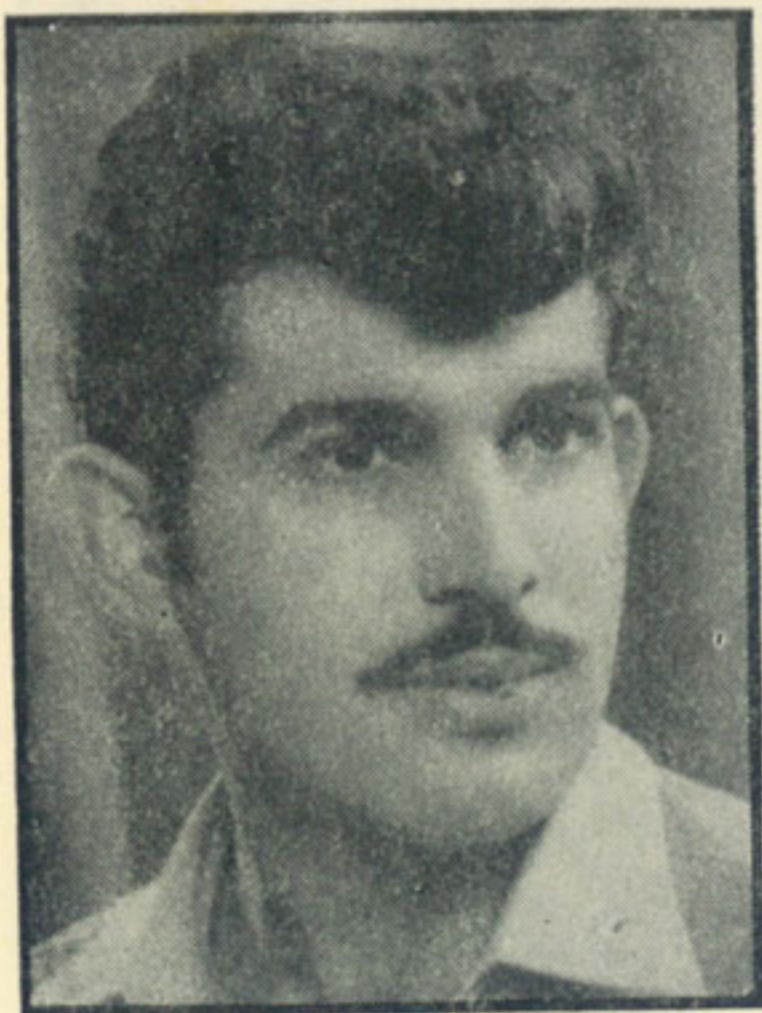
את שנת הלימודים הרביעית בפקולטה למשפטים על הר-הצופים. הוא לא זכה לעלות להר, ממנו ניצלה אימו לפני 25 שנה בהיותה ב„שיירה“ של הר-הצופים, שהותקפה בדרכה העירה.

הוא לא ישוב לראות את חבריו לספסל הלימודים, לקפטריה, להיות הרוח-החיה של החברה. רבים מחברינו שיכלנו בקרב ויש בינינו שלא הכירו עדין את שמות כל הנופלים משום כך יש עדיין השואלים — איפה הבלונדי ההוא? כי אותו אין שוכחים — עדין עמנו. כי גנדו עיצב משהו ברוחה של היחידה.

זכרו תמיד עמנו!

חברים

משה זהבי

נפל במלחמת יום הכיפורים

כ"ג תשרי תשל"ד 19.10.73

זהבי היה הרבה יותר מאשר שמו של חייל בגדוד, הוא היה סמל ואתגר. סמל של הגשמה עצמית מלאה של אדם שעשה הכל במו ידיו. בנה את עצמו ואת סביבתו בכוחות עצמו.

הוא שאף לשלמות והגיע קרוב לכך יותר מכל אחד, כשדובר על חשמלאי היה תמיד זהבי הסמל והדוגמא לרמה עליונה של ידע, כשרון, הבנה ויכולת הנמצאים רק אצל יחידי סגולה. היתה לי ולכולם הרגשה טובה, כאשר ידענו כי זהבי מצוי בסביבה. ידענו בבטחון כי שום טנק או נגמ"ש לא יעמוד בשל תקלה טכנית-חשמלית כל עוד הוא עמנו.

חבריו בחוליה העריצו את דמותו המסודרת והנקיה בכל מצב. שלוותו וההומור שלו תרמו רבות להרפיית המתח, מנהיגותו הטבעית הקנתה לדבריו תוקף רב יותר מאשר דרגות כלשהן.

הוא נהרג בזמן שמלא את המשימה הקדושה ביותר לעם ישראל, חילוץ פצועים ותחת אש אויב רצחנית.

הוא לא גרתע מן האש וקפץ ישר לתוך תוכה על מנת לחפות ולחלץ חברים פצועים ששכבו חסרי אונים בשדה הקרב.

מי ידע כמה פצועים אשר החלימו חבים את חייהם לו ולשכמותו, אשר באומץ לבם וגבורתם הנהדרה הצילו רבים.

ימים רבים יחלפו עד אשר נעכל חבריו ואני את העובדה כי זהבי איננו עמנו.

לאחר שבמלחמת ששת הימים צעדנו יחדיו, קיוונו כי גם במלחמה זו נמשיך יחדיו עד בוא השלום, אך הוא נדם בטרם זמן.

לאשתו ולהוריו נוכל רק זאת לומר: אני וחבריו בשדה הקרב לא נוכל לשכוח את שהיה זהבי עבורנו.

מי יתן והשלום המיוחל יופיע בקרוב וכל אשר זהבי וחבריו לחמו למענו ינתן כמזכרת נצח לגבורתם.

אמציה

משה לקס

נפל במלחמת יום הכיפורים

כ"ג תשרי תשל"ד 19.10.73

את משה ז"ל הכרתי מאז התקופה בה שרת כחייל סדיר. שמחתי מאד לפוגשו שוב בתקופת המילואים. טבעי הוא שנעים תמיד לחזור ולשרת עם אנשים אותם הכרת תקופה ארוכה. משה ז"ל זכור לי כאדם שקט וצנוע שלא אהב להתבלט יתר על המידה אך יחד עם זאת אהב לבצע את עבודתו היטב ובדיקנות, ככל שהיה שקט בהתנהגותו כך היה נמרץ בעבודתו והוציא תמיד עבודה מושלמת מתחת ידיו".

תחילת דרכו של משה היתה ככל איש שריון בתור טנקיסט אך משום מה בהמשך דרכו הגיע לאפיק מנהלתי. בתוקף אחריותו היה לפקיד גדודי, אך למרות זאת פזל תמיד לעבר חבריו הלוחמים, ורצה מאוד לחזור להצטרף לאחת היחידות המבצעיות. לזאת שאף, ולזאת לחם במשך שרותו בגדוד, אך דוקא תכונה האחריות בה ניחן משה היתה הפעם בעוכריו והיא שמנעה ממנו לשוב ולהיות כאחד החיילים מן השורה. פשוט מפקדיו חשבו שעל בחור אחראי כמשה יש להטיל עבודה שיש בה אחריות אפילו אם בכך ימנע ממנו להיות לוחם.

כאשר הגיע משה ליחידת המילואים שלנו עמדה בפניו הבעיה אם להיות איש מנהלה או לוחם. אך גם הפעם לא שיחק לו המזל בנושא זה ועברו המינהלתי ותכונותיו כפי שהשתקפו מתוך התיק האישי שלו הובילו אותו לתפקיד אחראי והפעם כפקיד פלוגתי באחת הפלוגות המבצעיות של הגדוד. והנה כאשר פרצה המלחמה ניצל משה את ההזדמנות וקפץ על עגלת המלחמה.

נראה לו למשה כטבעי ביותר להצטרף אל אותה פלוגה שליוה בעת שלום גם בשעת קרב. מובן שהפעם לא עמד איש בדרכו כי זכותו של חייל להישאר עם חבריו בשעות הקשות.

משה ז"ל נפל ב-19.10 בשעת קרב על מתחם מצרי, כאשר הכלי בו נלחם נפגע מאש אויב.

יהי זכרו עמנו לעד.

רפי

נתי רוזנפלד

נפל במלחמת יום הכיפורים

כ"ה תשרי תשל"ד 21.10.73

קשה לכתוב על נתי.

קשה לכתוב על חבר שהכרנו, קשה לעכל כי משהו שפניו לעתיד וכולו אומר תכניות הופך פתאום נושא לכתיבה. נשארו רק התכניות והזכרונות. נתי היה בריא בגופו עד כי נדמה היה כי הוא האחרון שיפגע.

הכרתי אותו בשרות הסדיר. תמיד היה נתי מאורגן נוטל היוזמה בעל חוש טכני. צריך לגרור גרוטאה שתשמש כמטרה — נתי! צריך לרתך, לבנות, להכשיר משהו מיוחד — נתי!.

נדמה שלא היה בחור עם כל-כך הרבה תוכניות. נסענו ודברנו על העתיד. ירו עלינו — ונתי דיבר על המשך. אכלנו — ונתי תכנן את הרחבת בית המלאכה שלו ושל אחיו. נתי אהב את חייו במושב פעם לקח את כל החברה מהבסיס לעזור לו להעמיס חציר בעונה הבוערת.

במלחמה היה נתי ריאלי: „חברה, תאכלו מוכרחים לאכול אל תקחו ללב. תאכלו ותרגישו טוב יותר זה בשביל עצמנו — תאכלו“. וכן — „חברה בואו, נארגן את הטנק, זה יכול להציל את החיים שלנו“ אמר וסידר — אך את חייו לא הציל.

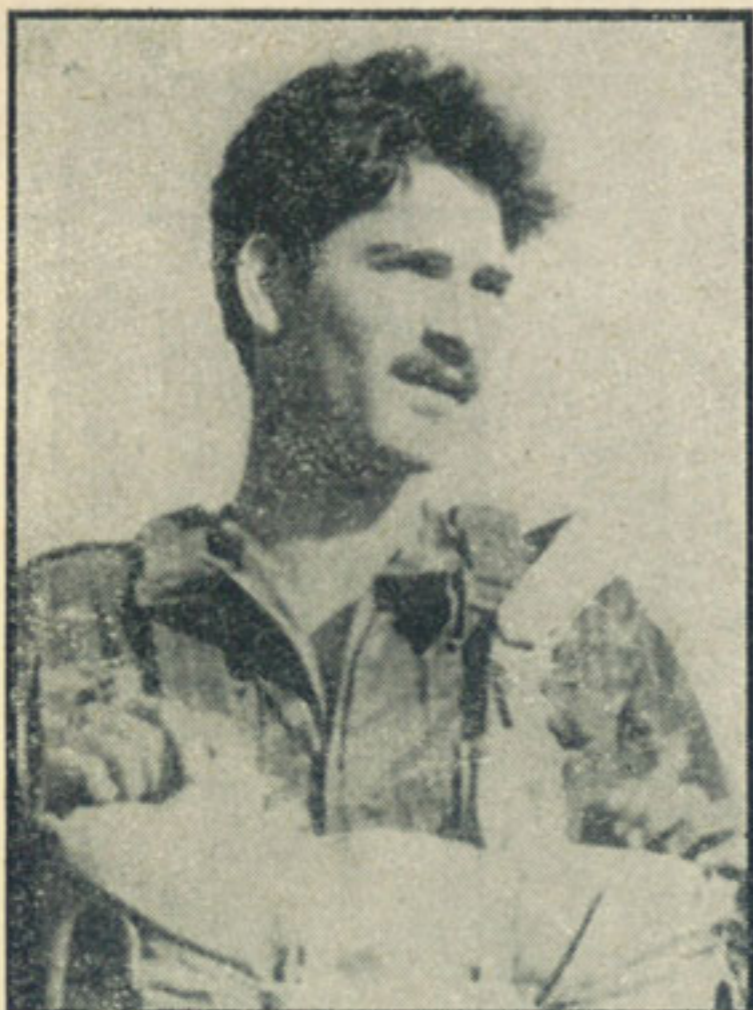
כשלחמנו ירד נתי פעמיים מהטנק כדי להרגיע את הצוות שהיה תקוע. פעמיים עבר עם הטנק שלו דרך היעד הבלתי מטוהר — נסע וירה נסע וירה — כדי להזעיק עזרה. יכול היה לחלץ עצמו, אך עבר וחזר פעמיים כדי להגן עלינו. כל הזמן אמר בקשר „אל תדאגו — אנחנו מחפים עליכם“ אנו תקועים למטה ונתי היה מחפה עלינו. לבסוף אסף אותנו לטנק שלו. נשארתי שם עד שנהרג.

בעיצומה של מלחמה כשפגזים יורדים סביבינו יורד לפתע נתי מהטנק „לאן אתה הולך, משוגע?! — נתי הולך בהחלטיות שולף סכין ומתיר שתי פרות קשורות — בעליהן נמלטו והן נידונו לרעב — בצעקות רמות הוא מגרשן לעבר העצים, לעבר המזון והמים לעבר חיים אותם נתן להם, ואילו חייו שלו נלקחו ממנו.

זכרך עמנו לעד.

חבריך

וילר נתן

נפל במלחמת יום הכיפורים

כ"ג תשרי תשל"ד 19.10.73

קשה לדבר עליך בעבר כשדמותך מסתובבת בתוך המחנה — בנגמ"ש, ובכל מקום בו היית
קשה לשכוח אותך כאדם כחייל.
ביד רועדת קמעא מוציא אתה סיגריה, מדליק ובקול צרוד מעט מספר אתה על גאותך —
הלא הם אשתך וילדיך.
באמונים הקשים ביותר מספיק רק לומר לך תראה לי את התמונות שלך. ואתה כבר עם
מצב רוח, אדם חדש.
קשה לעכל את חסרונוך. קשה להאמין שלא נתווכח אתך יותר. לא נראה אותך לוחץ וסוחט
את הדק המא"ג.
אתה שנצלת מששת הימים. אתה שהצלחת לשטות בכדורי אויב. שכחת לברוח מאותו פגז
שלקח אותך מאיתנו.
ידידים בעבודה מספרים עליך כבחור שקט ונוח לבריות, שכל תקותך היא לפרנס את
משפחתך בכבוד ולהתקדם בסולם החברה.
פעמים נדמה שאתה מופיע — תופיע.
אפילו שיודעים אנו שלא תהיה אתנו.
עדיין אנו בתקוה... אולי אולי.
זכרך ישמר לעד.

אמסלי שלמה

נפל במלחמת יום הכיפורים

כ"ג תשרי תשל"ד 19.10.73

שלמה, קשה לעכל את חסרונו. רבות עברנו יחדיו בזמן שרותנו הסדיר. שלמה, המושג יאוש לא היה קיים לגביו. תמיד חיך וקיבל כל דבר ברוח טובה. אופיך זה עזר לי רבות כשהייתי במחציתך ברגעים קשים כאלה לרוב.

שלמה ידע תמיד להיחלץ מרגעים אלה כשידו על העליונה וחיוך על שפתיו. קשה לעכל ולהבין כי הפעם לא היה כך הדבר.

שלמה עברת את מלחמת ההתשה, השתתפת במרדפים בבקעה. תמיד השגת אותם ואילו הפעם בהגינך על משפחתך וחברייך השיג אותך כדור אויב.

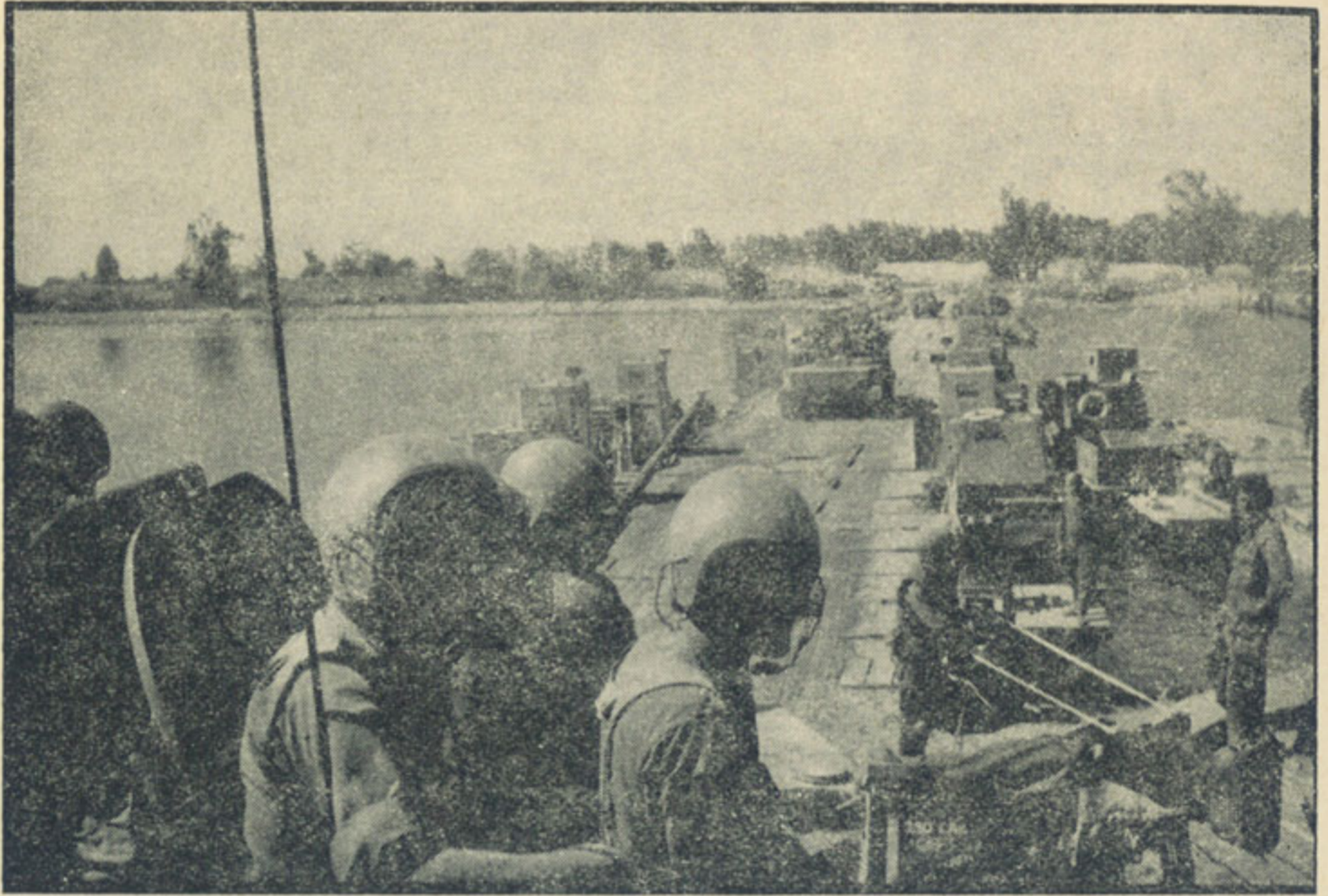
זכורה לי התקופה בה שהינו באחד המוצבים בתעלה כשמדי ערב נהגנו להתאסף סביב קנקן קפה ולהעלות חוויות, ספורים וזכרונות. אין ספק כי אתה היית הבולט שבינינו.

זכורה לי גם תקופת שהותנו ב"שאם-א-שייך" באחת מתקופות האימונים כיצד יצאנו יחדיו לשחיה ולחיפוש אחר אתרים תת-מימיים מרהיבים, קשה מאד לעכל את העובדה כי שוב לא נוכל לעשות זאת יחדיו.

זכרך יהיה שמור עימי ועם כל חברייך לעד. ובכל אשר נפנה תרחף מול עינינו דמותך החיכנית והבוטחת.

חבריך

19.10.73